



FÄRDPLAN NÄRA VÅRD ASKERSUND



Askersund 2023-10-26

EvaLena Tang, processledare nära vård

Styrgrupp: Therése Johansson, Eva Gustafsson, Daniel Eriksson, Ylva Rosén

1. Bakgrund

Regeringen tillsatte en utredning 2017; *Samordnad utveckling för god och nära vård* (SOU 2017:01), med uppdrag att bland annat fördjupa analyserna av förslag i betänkandet *Effektiv vård, Slutbetänkande av en nationell samordnare för effektivare resursutnyttjande inom hälso- och sjukvården* (SOU 2016:2). Den nya utredningen skulle presentera de redovisade förslagets konsekvenser och utarbeta en nationell plan där primärvården är utgångspunkten för en ökad närhet till patienten.

2020 var utredningen klar och heter *God och nära vård, En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem, Delbetänkande av utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård* (SOU 2020:19). I utredningen finns ett antal betänkanden och många förslag till åtgärder samt identifierade områden att arbeta med. Regeringen har också angett tre tydliga inriktningsmål för reformen: ökad tillgänglighet, mer delaktiga patienter och en personcentrerad vård samt en ökad kontinuitet i primärvården. Kommuner och regioner har ett delat ansvar som huvudmän för primärvården. Definitionen av primärvården är att den ska svara för behovet av medicinsk bedömning och behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller annan särskild kompetens.

Omställningen till en god och nära vård går också i linje med WHO:s mål om att åstadkomma allmän hälso- och sjukvård (Universal Health Coverage, UHC) runtom i världen. WHO fastslår att om detta mål ska kunna uppnås så krävs också ett skifte från dagens hälsosystem, som i hög grad är uppbyggda kring sjukdomar och institutioner. WHO förespråkar en integrerad och personcentrerad ansats när hälsotjänster och system utvecklas.

Utifrån denna bakgrund har regionen och kommunerna i Örebro län har fattat beslut om en gemensam målbild för länets omställning till nära vård och därmed fått ekonomiska medel för att stärka omställningen. Under våren 2023 togs en färdplan fram med strategier för att nå målbilden; *Färdplan för omställning till nära vård i Örebro län. Version 1.0 – tema: Den primära vården som nav*

Primärvården ska vara basen och navet i vården. Primärvården behöver samspela med den specialiserade vården, kommunernas socialtjänst, förskola, skola, elevhälsa och civilsamhället.

Omställningen till nära vård innebär en förändring i hela välfärden. Det är en nödvändig utveckling för att klara utmaningen med en förändrad befolkningsstruktur, där färre personer ska ta hand om fler. För att klara en så stor förändring måste alla hjälpas åt och arbeta tillsammans. Att ställa om är inte längre en fråga enbart för hälso- och sjukvården, den berör exempelvis även omsorgen, socialtjänsten, skolan, statliga myndigheter och civilsamhället.

I de statliga utredningarna kopplat till nära vård pekar man på vikten av det proaktiva arbetet. Det bedöms som en förutsättning för att klara framtidens välfärdsutmaning utifrån den framtida resurstillgången. Forskning och evidens visar tydligt att hälsofrämjande arbete stärker hälsan i befolkningen så att behovet av hälso- och sjukvårdens insatser minskar.

Utvecklingen av nära vård innebär inte en ny organisationsform eller vårdnivå. Nära vård är inte heller en ny benämning på dagens primärvård. Grundtanken är att den vård man som invånare behöver så långt så möjligt ska finnas nära. Nära i det här sammanhanget innebär geografisk närhet, relationell närhet och tillgänglighet.

Det handlar om ett förhållningssätt som avser ett mer personcentrerat arbetssätt där samarbetet och samverkan mellan regionen och kommunen är central.

Målet med omställningen till nära vård är att invånaren får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Målet är också att individen är delaktig utifrån sina förutsättningar och preferenser

Bilaga 1.

samt att skapa ett mer samhällsekonomiskt effektivt och långsiktigt hållbart hälso- och sjukvårdssystem.

Kommunstyrelsen i Askersund har antagit det första delbetänkandet "SOU 2017:53 God och nära vård - En gemensam färdplan och målbild, §23 - Målbild nära vård".

Inför 2023 finns också en "Överenskommelse mellan stat och Sveriges Kommuner och Regioner – God och nära vård 2023. En omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav", samt en "Färdplan för omställning till nära vård i Örebro län – tema: den primära vården som nav", vilka också ger vägledning för kommunens fortsatta arbete.

Arbetet med omställningen till nära vård startade i Askersund hösten 2021, med en styrgrupp bestående av förvaltningschefer(SF, BoU) från kommunen, verksamhetschef för vårdcentralen, samt en arbetsgrupp där medicinskt ansvarig sjuksköterska(MAS), medicinskt ansvarig för rehabilitering(MAR), enhetschef HSL, processledare nära vård från kommunen, samt vårdcentralschef, enhetschef, utvecklingsansvarig läkare(MLU) och vårdsamordnare från vårdcentralen ingår.

2. Syfte

Att utveckla omställningsarbetet i Askersunds kommun till nära vård utifrån det nationella uppdraget och i enlighet med den länsgemensamma färdplanen.

3. Mål



1. Chefer och medarbetare inom socialförvaltningen, elevhälsans medarbetare, samt chefer och medarbetare på vårdcentralen i Askersund har kunskap och engagemang i omställningsarbetet till nära vård.
2. Den politiska ledningen i Askersunds kommun har ökad kunskap om omställningen till nära vård.
3. God samverkan inom ramen för nära vård inom och mellan kommunala verksamheter samt med regionen.
4. En tydlig förflyttning mot ett proaktivt arbete inom prioriterade fokusområden.
5. Ökad delaktighet och personcentrerat arbetssätt inom socialförvaltningen.

3. Genomförande och tidplan

Hösten 2021 – våren 2023

Processledare tillsattes. Styrgrupp bildades och arbetade under en period tillsammans med Hallsbergs kommun/vårdcentral. Den samverkansgrupp som redan var etablerad integrerade nära vård i sitt arbete. En aktivitetsplan togs fram. Ett arbete med omställning till nära vård påbörjades men gick trögt pga pandemi och många chefsbyten.

Hösten 2023

Ny processledare på plats och samtidigt förändras organisationen med styrgrupp och arbetsgrupper utifrån fokusområden (bilaga 2,3). En lokal färdplan skrivs fram. Processledaren inventerar behov av förbättringsarbeten relaterat till omställningen till nära vård. Styrgruppen beslutar vilka fokusområden som ska prioriteras. Arbetsgrupper tillsätts utifrån respektive fokusområde. Arbetsgrupperna tar fram konkreta aktiviteter som ska genomföras, vilka dokumenteras i en aktivitetsplan. Mätning av data inför uppstart av aktiviteter genomförs. Invånar- och brukarperspektiv inhämtas.

Arbetet sker med stöd av processledaren.

Identifiera fokusområden

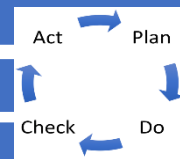
Arbetsgrupper tillsätts utifrån fokusområden

Arbetsgrupper planerar och tar fram aktiviteter

Aktiviteterna genomförs

Utvärdering av arbetet

Förbättring av arbetet



Styrdokument, såsom länsövergripande och lokal färdplan lyfts till kommunledningsgrupp och socialnämnd. Lokal färdplan presenteras därefter i strategiskt viktiga sammanhang enligt kommunikationsplan (bilaga 4).

Länsgemensam utbildning i personcentrerat arbetssätt genomförs – målgrupp är alla chefer inom äldreomsorg och LSS, socialchefer, samt processledarna för nära vård i länet. Fortsatt arbete utifrån denna utbildning, där cheferna ingår i dialoggrupper med chefer från andra kommuner. Cheferna ska i sin tur utbilda sina medarbetare i personcentrerat arbetssätt. **Undersöka möjlighet att mäta personcentrering inför implementering av arbetssättet.**

Våren 2024

Aktiviteterna i respektive arbetsgrupp genomförs enligt plan.

Workshop genomförs med politiker och chefer inom socialförvaltningen, med hjälp av Sydnärkes folkhälsoteam.

Hösten 2024

Uppföljning - ny mätning av personcentrerat arbetssätt och andra indikatorer. Rapport skrivs.

5. Referenser och bilagor

1. "Samordnad utveckling för god och nära vård" (S 2017:01)" [Samordnad utveckling för god och nära vård \(2017:01\) | Statens offentliga utredningar \(gov.se\)](#)

2. "God och nära vård, En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem, Delbetänkande av utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård " (SOU 2020:19). [God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem - Regeringen.se](#)

3. "Länsgemensam utvecklingsstrategi för omställningen till en God och nära vård 2020–2022. En planering för användningen av medlen i överenskommelsen God och nära vård 2020". [God och nära vård \(regionorebrolan.se\)](#)

4. "God och nära vård 2023, En omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav". [Överenskommelse - God och nära vård-2023.pdf \(skr.se\)](#)

5. [Projekt Trygga kompetensen för en God och nära vård -En läns-gemensam kompetensförsörjningsplan 2020-09-01 - 2022-06-30 \(xn--sjukvrd-regionmellan-0zb.se\).](#)

6. [Färdplan för omställning till nära vård i Örebro län, Version 1.0. -Tema: den primära vården som nav \(2023\) fardplan-nara-varld.pdf \(regionorebrolan.se\)](#)

Bilaga 1: Målbild

Bilaga 2: Organisationsskiss för Nära vård i Askersunds kommun

Bilaga 3: Uppdragsbeskrivningar för styrgrupp och processledare

Bilaga 4: Kommunikationsplan